

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

W niedzielę, 30 marca, na Litwie zostanie wprowadzony czas letni. Nad ranem o godz. 3.00 wskazówki zegara należy przesunąć o godzinę do przodu.

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Sinica i socdemi w jednym zaprzęgu **str. 3**

■ Wilnianin przegrał prawie 2 miliony euro swojego pracodawcy **str. 3**

Rota

■ Rejonowy konkurs ortograficzny i mini-olimpiada **str. 1**

■ 30-lecie encykliki Evangelium Vitae: dalekowzrocza intuicja Jana Pawła II **str. 22**

PRENUMERATA 2025

Do 19 kwietnia trwa prenumerata na maj 2025 roku.

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Przed rokiem Polacy pokazali swą ogromną jedność i determinację w obronie swoich szkół

FOT. WIKTOR JUSIEL

23 marca 2024 roku w Wilnie blisko trzy tysiące osób – młodzież szkolna, ich rodzice, nauczyciele, przedstawiciele organizacji polskich na Litwie, rodacy z Macierzy i inni wzięli udział w manifestacji w obronie oświaty polskiej i innych mniejszości narodowych na Litwie. Przemarsz i wiec zorganizował Związek Polaków na Litwie, największa i sztandarowa organizacja Polaków na Litwie.

Rzesze protestujących przeszły z placu Niepodległości przy Sejmie pod Pałac Prezydencki na

(Dokończenie na str. 6)

Wizerunek Matki Bożej Krakinowskiej otrzymał tytuł Matki Nadziei

Cudowny obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, znajdujący się w Bazylice Wniebowzięcia NMP w Krakinowie (lit. Krekenava), otrzymał tytuł Matki Nadziei. 15 sierpnia zostanie on koronowany, pobłogosławiony przez papieża, złotymi koronami.

(Dokończenie na str. 2)

Sukces młodych talentów z rejonu wileńskiego na festiwalu robotyki

Inspiracja do rozwijania pasji

15 marca 2025 roku Wyspa Niemen (Nemunas) w Kownie stała się centrum innowacji i nowoczesnych technologii. To właśnie tam odbył się największy festiwal robotyki na Litwie – „Robotiada 2025: First Lego League”, który zgromadził ponad tysiąc uczestników oraz widzów z całego kraju.

(Dokończenie na str. 5)

Minister oświaty zapowiada dyskusje ws. skrócenia roku szkolnego

Minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė pozytywnie ocenia propozycję związków zawodowych dotyczącą skrócenia roku szkolnego. Według niej, pomysł ten będzie przedyskutowany, ale nie należy spodziewać się szybkich zmian.

„Warto o tym dyskutować. Rozmawialiśmy ze związkami zawodowymi kierowanymi zarówno przez Andriusa Navickasa, jak i Egidijusa Milešinasą – rozmawialiśmy z obiema, że chcemy dyskutować i być może chcemy pójść w tym kierunku. Naprawdę widzimy, że jest problem w trak-

cie procesu egzaminacyjnego” – powiedziała Popovienė dziennikarzom w Sejmie.

Dodała, że w tym roku już nie da się skrócić roku szkolnego, bo harmonogram egzaminów są już zatwierdzone, więc „nie chcemy robić chaosu”. „Ale na pewno będziemy o tym dyskutować w przyszłości. Oceniamy to całkiem pozytywnie” – zapewniła.

Związek Zawodowy Pracowników Oświaty zwrócił się do Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu oraz do rządu z prośbą o skrócenie roku szkolnego co najmniej do 10 czerwca. Jak podkreślają związkowcy, w cią-

gu ostatnich ośmiu lat rok szkolny był wydłużany kilkakrotnie, w nadziei, że wpłynie to na poprawę wyników uczniów, jednak nie przyniosło to oczekiwanych rezultatów.

Związek zawodowy wskazuje również na to, że w czerwcu zarówno nauczyciele, jak i uczniowie powinni skupić całą swoją uwagę na państwowych egzaminach maturalnych. Ponadto w czerwcu znacznie wzrasta obciążenie nauczycieli.

Związek Uczniów Litwy popiera propozycję skrócenia roku szkolnego.

Fot. Wiktor Jusiel

Na Litwie będzie testowany system rozpoznawania twarzy: AI sprawdzi wiek kupujących

Jesienią na Litwie zostanie przetestowany system rozpoznawania twarzy. Niektóre sklepy będą korzystać ze sztucznej inteligencji (AI) w celu weryfikacji wieku klientów – donosi ELTA.

„Systemy automatycznego rozpoznawania twarzy zaczną działać tej jesieni. Oznacza to, że z czasem uproszczą zakupy w kasach samoobsługowych i pozwolą zwiększyć szybkość robienia zakupów” – mówi Povilas Kepalavičius, dyrektor ds. produktu samoobsługowego w firmie „StrongPoint”.

Jak podano w komunikacie, aby zapobiec ewentualnym pró-

bom obejścia systemu, algorytmy systemu są stale aktualizowane,

a także wdrażane są dodatkowe środki bezpieczeństwa. „Funkcja rozpoznawania wieku może pomylić się o kilka lat, więc system jest ustawiony na minimalny

wiek 24-25 lat” – mówi dyrektor ds. produktu samoobsługowego „StrongPoint”.

Przedstawiciel firmy podkreśla, że nawet po uruchomieniu nowego systemu, kupujący nadal będą mogli wybrać zwykłą metodę weryfikacji wieku, gdy dokona jej pracownik sklepu.

Kepalavičius zapewnia, że automatyczne rozpoznawanie twarzy jest wdrażane zgodnie z wymogami ochrony danych osobowych. System ten nie będzie zapamiętywał twarzy użytkowników, lecz porówna dane biometryczne w czasie rzeczywistym.

Na podst. ELTA

Wizerunek Matki Bożej Krakinowskiej otrzymał tytuł Matki Nadziei

(Dokończenie ze str. 1)

Biskup poniewieski Linas Vopjanovas OFM w lutym tego roku nadał obrazowi Matki Bożej Krakinowskiej tytuł Matki Nadziei.

Dekret ten jest nie tylko dokumentem administracyjnym, ale także znaczącym wydarzeniem w historii świątyni w Krakinowie.

Co oznacza tytuł „Matka Nadziei”? W Kościele różne wizerunki Maryi często mają wyjątkowe tytuły, takie jak „Matka Miłosierdzia”, „Uzdrowienie

Chorych” lub „Królowa Pokoju”. Nadając wizerunkowi tytuł „Matka Nadziei”, uznaje się go za szczególny znak nadziei i ufności w Boga. Jest to zaproszenie ludzi do zwrócenia się ku Maryi w trudnych chwilach życia, gdy potrzebujemy duchowej siły.

Bazylika w Krakinowie jest jednym z najważniejszych ośrodków kultu maryjnego na Litwie. Świątynia ta, w której znajduje się słynący cudami obraz Matki Bożej Krakinowskiej, przyciąga co roku rzeszy pielgrzymów, szcze-

gólnie w okresie Święta Matki Bożej Zielnej. Nadanie obrazowi tytułu Matki Nadziei jeszcze bardziej podkreśla znaczenie tego miejsca – szczególnego miejsca modlitwy o nadzieję i wzmocnienie wiary.

Oficjalna uroczystość nadania obrazowi Matki Bożej Krakinowskiej tytułu Matki Nadziei odbędzie się 15 sierpnia tego roku. Tego samego dnia wizerunek zostanie koronowany pobłogosławionymi przez papieża złotymi koronami.

Trwa wyburzanie dawnej fabryki „Audėjas”

Trwa wyburzanie budynków dawnej fabryki „Audėjas” przy ulicy Drujos w Wilnie. W ich miejscu pojawi się kompleks mieszkalno-handlowo-administracyjny.

Kompleks będzie składał się z dwóch jednostek funkcjonalnych: bloku colivingowego (Coliving to forma mieszkania, w której lokatorzy, oprócz swoich prywatnych mieszkań, posiadają wspólną przestrzeń np. duży salon, miejsce do pracy, czytelnia, siłownię, ogród lub jadalnię) – budynki/bloki ABCDEF oraz bloku komercyjnego – budynek/blok GH. Na tym etapie omówione zostaną propozycje projektów trzeciego etapu bloku: budynków hotelowych C2, D2 i EF.

Prace rozbiórkowe są jednym z etapów przygotowań do budowy, jednak nie wydano na nią jeszcze pozwolenia.

Burzenie dawnej fabryki rozpoczęło się pod koniec lutego, a zakończy się w pierwszej połowie tego roku.

W 2016 roku teren byłej fabryki „Audėjas” został wykupiony za nieujawnioną kwotę przez fundację „Lords LB Special Fund III”.

Fot. Katarzyna Szot

W Tajlandii zginął obywatel Litwy

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy potwierdziło w piątek, 21 marca, że w Tajlandii zginął obywatel Litwy.

Jak donosi ELTA, Ambasada Republiki Litewskiej w Singapurze otrzymała informację od Konsula Honorowego Republiki Litewskiej w Tajlandii, że w Parku Narodowym Sirinat w Phuket zginął obywatel Litwy.

Według MSZ, z szacunku dla prywatności krewnych zmarłego, nie ujawniono szczegółów zdarzenia.

Ministerstwo oświadczyło, że litewscy dyplomaci utrzymują kontakt z krewnymi i są gotowi udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy konsularnej.

Jak wcześniej informował The Phuket News, 42-letni Litwin zginął w czwartek rano, jadąc skuterem w Phuket w Tajlandii. Podano, że spadła na niego duża gałąź sosny.

Sledczy ustalili, że uderzenie spadającej gałęzi roztrzaskało kask motocyklisty, w wyniku czego doznał on śmiertelnego urazu głowy.

Na podst. urm.lt

Choroby przeziębieniowe nie odpuszczają

W ubiegłym tygodniu spadła liczba zachorowań na grypę, ale wzrosła liczba przypadków infekcji grypopodobnych i Covid-19 – poinformowało Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

Jak podano, w ubiegłym tygodniu ogólny wskaźnik zachorowań na grypę, infekcje górnych dróg oddechowych i Covid-19 wynosił 1593,4 przypadków na 100 tys. mieszkańców (tydzień wcześniej 1454,4).

Odnotowano 6479 przypadków grypy (tydzień wcześniej – 7201), 39215 przypadków infekcji grypopodobnych (tydzień wcześniej – 34496) oraz 290 przypadków COVID-19 (tydzień wcześniej 276).

Najmniejszy wskaźnik zachorowań był w regionie poniewieskim, a największy – w regionie wileńskim. W 25 samorządach był osiągnięty poziom epidemii grypy, tj. 1500 przypadków zachorowań na 100 tys. mieszkańców.

W minionym tygodniu z powodu grypy hospitalizowano 75 osób (tydzień wcześniej 108), a z powodu koronawirusa – 11 osób (tydzień wcześniej 15). Zarejestrowano 3 przypadki śmierci z powodu grypy (ogółem w tym sezonie na grypę zmarło 65 osób), z powodu Covid-9 zmarła jedna osoba (ogółem w tym sezonie na Covid-9 zmarło 56 osób).

Na podst. nvsc.lrv.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Źdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 – Media i Struktury”

Głosami socjaldemokratów z programu sesji Sejmu wykreślono nowelizację ustawy o mniejszościach narodowych

W litewskim Sejmie bez zmian – podczas głosowania 20 marca z programu prac sesji wiosennej parlamentu został wykreślony projekt noweli do ustawy o mniejszościach narodowych autorstwa posłów Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin.

Sejm podjął uchwałę o programie prac wiosennej sesji. Niestety, podczas głosowania nad uchwałą posłowie przyjęli zgłoszoną przez posła niezrzeszonego Vytautasa Sinicę poprawkę do programu, wnioskującą o wykreśleniu z programu prac Sejmu projektu noweli do ustawy o mniejszościach narodowych, zarejestrowany przez posłów AWPL-ZChR Ritę Tamašunienę, Czesława Olszewskiego i Jarosława Narkiewicza.

W swojej poprawce poseł Sinica wskazał, że w obecnej sytu-

acji geopolitycznej wprowadzanie na obszarze określonych jednostek terytorialnych drugiego języka (języka mniejszości narodowych) obok języka państwowego stwarza zagrożenie dla integralności terytorialnej państwa oraz prowadzi do antagonizacji grup społecznych oraz niepotrzebnej „wojny kulturowej”.

Za wyrzuceniem z programu prac wiosennej sesji Sejmu projektu Ustawy o mniejszościach narodowych zagłosowało 73 posłów, przeciwko było 11 i tyleż wstrzymało się od głosu.

Projekt ustawy został odrzucony przeważnie głosami socjaldemokratów, spośród których aż 37 poparło propozycję Sinicy.

W obliczu niedawnego głosowania nad wykreśleniem ustawy, które miało kluczowe znaczenie dla mniejszości narodowych, z żalem obserwujemy, jak politycy, którzy często podkreślają że

są przedstawicielami mniejszości narodowej, w istocie głosują przeciwko interesom tej mniejszości. Przykładem jest Robert Puchowicz z partii „Świt Niemna”, który zamiast realnie walczyć o prawa mniejszości, wołał dostosować swoje działania do interesów politycznych.

– Mamy do czynienia z sytuacją, w której sejmowa większość nie dopuszcza nawet do czytania projektu ustawy w Sejmie. Jest to nie tylko sprzeczne z demokracją, prawami wybranych przez obywateli posłów na Sejm, ale też znaczy brak wolności słowa i odrzucenie Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy – podkreśla Rita Tamašunienė.

Posłanka Rita Tamašunienė zapowiada wciągnięcie projektu ustawy do programu prac frakcji opozycyjnych.

Ranking najszczęśliwszych krajów świata. Litwa wyżej od Polski

W najnowszym rankingu najszczęśliwszych krajów świata Litwa plasuje się na 16. miejscu. To awans o trzy pozycje w porównaniu z ubiegłym rokiem – wynika z nowej edycji World Happiness Report.

Finlandia została uznana za najszczęśliwszy kraj na świecie już po raz ósmy z rzędu. Dalej plasują się inne trzy kraje skandynawskie – Dania, Islandia i Szwecja. Na piątym miejscu Holandia. Kostaryka (6. miejsce) i Meksyk (10) po raz pierwszy znalazły się w dziesiątce najszczęśliwszych krajów świata.

Stany Zjednoczone Ameryki w najnowszym zestawieniu spadły o jedną pozycję – na miejsce 24. To najgorsza pozycja USA od początku publikowania rankingu.

Litwa awansowała z 19. na 16. miejsce, a Polska przesunęła się z 35. na 26. pozycję.

Na ostatnim miejscu zestawie-

nia jest Afganistan (147). Przed nim znalazły się Sierra Leone (146), Liban (145), Malawi (144) i Zimbabwe (143).

Każdego roku 20 marca, z okazji Międzynarodowego Dnia Szczęścia, interdyscyplinarny zespół badaczy z Centrum Badań nad Zdrowiem Uniwersytetu

Oksfordzkiego i Gallupa publikuje listę najszczęśliwszych krajów na świecie. Przy jego ustalaniu bierze się pod uwagę szeroki zakres czynników, takich jak PKB na mieszkańca, stan zdrowia, poczucie wolności, hojność społeczeństwa i postrzeganie korupcji.

Fot. Marlena Paszkowska

Minister finansów: Litwę nie stać na ulgi podatkowe

Minister finansów Rimantas Šadžius twierdzi, że państwo nie ma finansowych możliwości na wprowadzenie nowych ulg podatkowych. Według niego, zastosowanie nowych ulg przekroczyłoby 3 proc. produktu krajowego brutto (PKB), co zwiększyłoby zadłużenie Litwy – donosi ELTA.

„Litwa nie ma przestrzeni finansowej na żadne, nawet najlepsze, ulgi. Nie ma żadnej możliwości, aby pomyśleć o 4-dniowym tygodniu pracy, o rekompensatach za dojazdy do pracy bez podatków, czy o obniżeniu podatku VAT. Ten ostatni, moim zdaniem, jest nieporozumieniem, ponieważ obniżenie podatku VAT nie

wpływa na ceny. Przekonaliśmy się o tym niedawno, gdy stosowano ulgi dla restauracji i hoteli” –

powiedział Šadžius w rozgłośni Żinių radijas.

„Przy deficycie przekraczającym 3 proc. nie możemy utrzymać

poziomu zadłużenia. Nie widzę więc możliwości dalszego zwiększenia deficytu” – powiedział.

Taka była odpowiedź ministra na pytanie o propozycję zastosowania ulgi w podatku od wartości dodanej (VAT) na produkty spożywcze i lokale gastronomiczne, a także dodatkowej kwoty wolnej od podatku (PNPD) dla rodzin wychowujących dzieci.

Chociaż w programie obecnego rządu wpisane są cele dotyczące promowania zdrowszego odżywiania poprzez zastosowanie ulg z podatku VAT na owoce i warzywa, minister uważa, że takie propozycje będą rozważane dopiero w przyszłości.

Na podst. Żinių radijas

Sinica i socdemi w jednym zaprzęgu

Partie o lewicowej wrażliwości zawsze lubią eksponować swe wielkie przywiązanie do praw człowieka, praw mniejszości.

Mniejszości narodowe – zanim przyszyły nowe – były oczkiem w głowie europejskiej lewicy, socjalistów, którzy chętnie deklarowali swe poparcie dla praw człowieka oraz postulatów mniejszości narodowych. Gdy idzie o warstwę narracyjną, również na Litwie socjaldemokraci chętnie na swe sztandary z czerwonym goździkiem brali sprawy litewskich mniejszości narodowych. Zdarzało się w przeszłości, że niektórzy z polityków tej partii robili to szczerze, by wspomnieć tylko o nie żyjącym już premierze Gediminasie Kirkilasie. Dziś litewska lewica też epatuje tematami praw człowieka i mniejszości właśnie. Z tym, że w tym ostatnim zdaniu kluczowe jest słowo „epatuje”. Socdemi – zdawałoby się – doznają poruszenia wewnętrznego, gdy zachodzi mowa na ten temat. Hołubią werbalnie mniejszości, licząc przy tym, nie ukrywajmy, na ich głosy podczas wyborów.

Tylko że z tego hołubienia nie wiele wynika. Gdy trzeba realnie rozwiązać problem dotyczący mniejszości narodowych, socdemi głosują w zasadzie w jednym chórze z konserwatystami, a nawet skrajną prawicą. Klasyczny wręcz przykład ich hipokryzji sala sejmowa oglądała dosłownie kilka dni temu, gdy głosowano nad wciągnięciem projektów ustaw pod obrady wiosennej sesji parlamentu. Do porządku obrad posłowie AWPL-ZChR zgłosili projekty poprawek do niedawno uchwalonej przez Sejm Ustawy o mniejszościach narodowych. Sejm jesienią zeszłego roku, obradując jeszcze w składzie z większością konserwatywną, przepchnął rzeczoną ustawą nadając jej regresyjny bieg. Wyciął z zapisów poprzedniej ustawy dla mniejszości przepisy pozwalające na publiczne używanie języka mniejszości narodowych w przestrzeni urzędowej w miejscach zwartej zamieszkania tych mniejszości.

Teraz przy nowym składzie Sejmu, gdzie większość wraz z koalicjantami zdobyli socjaldemokraci, posłanka Rita Tamašunienė zgłosiła przepisy wcześniej bezprawnie zabrane mniejszościom w postaci poprawek do Ustawy o mniejszościach narodowych i tym samym powiedziała partii czerwonego goździka: „sprawdzam”. Sprawdzam, na ile wasze publiczne deklaracje szacunku do praw mniejszości narodowych są prawdziwe.

Sprawdzian socdemi, niestety, obleli z kretesem. Odważnie zagłosowali na nie. Woleli posłuchać argumentów posła skrajnej prawicy z Tautinio Susivienijimo Vytautasa Sinicy. Ten perorował – żądając utracenia poprawek posłów AWPL-ZChR – że inicjatywa zezwalająca na używanie języka mniejszości w użytku publicznym obok języka państwowego stwarza w obecnej sytuacji geopolitycznej „zagrożenie dla integralności terytorialnej państwa”. Więcej, może stać się przyczynkiem do „wojny kulturowej”. Co za piękny absurd, chciałoby się powiedzieć. Gdybyśmy mieli posługiwać się rozumkiem posła Sinicy, to niechybnie musielibyśmy dojść do wniosku, że cała Europa jest dzisiaj zagrożona wojną kulturową, a jej państwa płoną wewnątrznie z powodu zagrożeń integralności terytorialnych. Wszędzie bowiem na Starym Kontynencie obowiązują normy prawne zezwalające autochtonicznym mniejszościom na publiczne (również w urzędach) używanie ich ojczystego języka. Norma ta nie tylko nie narusza integralności tych państw, tylko państwa te scala. Łagodzi potencjalne napięcia na tle narodowościowym, jakie występowały w wielu państwach europejskich jeszcze po II wojnie światowej.

Sinica wymyśla fake-argumenty, by ograniczyć prawa litewskich mniejszości narodowych, a socdemi, niestety, ochoczo go w tym wspierają...

ta.

Wilnianin przegrał prawie 2 miliony euro swojego pracodawcy

Šarūnas Stepukonis nie jest jedynym, który stracił miliony przez hazard. Inny wilnianin stracił 1,7 mln euro należących do firm, w których pracował jako księgowy. Służba Badań Prześleństw Finansowych (FNNT) ustaliła, że mężczyzna robił przelewy, rozliczał się z klientami i przekazywał sobie środki firmy.

Jak ustaliła Prokuratura Generalna, mężczyzna (ur. 1976) pracował jako księgowy w dwóch firmach wydawniczo-drukarskich, z których defraudował pieniądze.

W trakcie śledztwa przedprocesowego mężczyzna przyznał się do winy i wtedy ujawnił, że wydał miliony na hazard. W sumie księgowy jest oskarżony o defraudację prawie 1,7 mln euro.

Podejrzewa się, że w latach 2016-2024 mężczyzna mógł zdefraudować z jednej firmy ponad 36 tysięcy euro, z drugiej 18 tysięcy euro w gotówce i prawie 1,6 mln euro z rachunków bankowych.

FNNT nie ujawniła, czy oskarżony chodził do kasyn, czy też grał online.

O dalszym losie mieszkańca Wilna zadecyduje sąd.

Na podst. fntn.lrv.lt

NOWINY znad Solczy

W kalejdoskopie

Wrócił Biuletyn Informacyjny!

W Solecznikach po dziewięcioletniej przerwie ukazał się nowy numer Biuletynu Informacyjnego. Mimo że świat dynamicznie się zmienia, to słowo pisane wciąż pozostaje najtrwalszym świadectwem historii, tradycji i wspólnej tożsamości. W nowym wydaniu czytelnik znajdzie relację z najważniejszych wydarzeń ze stycznia i lutego br. Biuletyn Informacyjny jest dostępny w wydziale informacji, kultury i turystyki Administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego (pokój 428 lub 429), a także w każdym starostwie. Pismo ukazuje się nieperiodycznie w języku litewskim i polskim. Nakład polskiego wydania stanowi 1000 egz., litewskiego – 300 egz.

Start prac sezonowych

Zagadnienia związane ze świadczeniem usług komunalnych stały się tematem narady w Samorządzie Rejonu Solecznickiego ze starostami rejonowych gmin. Wydział komunalny samorządu przedstawił zakres prac remontowych i budowlanych rejonowych dróg. Staroście poinformowali o przebiegu prac celem których jest uporządkowanie miejsc publicznych oraz ich zazielenianie.

– Odpowiedzialny doгляд naszych gmin jest naszym obowiązkiem. Oczywiście, zawsze znajdujemy zaniedbane obszary, ale jeśli chodzi o porządkowanie miast, miasteczek, większych osiedli i centrów starostw, dokładamy wszelkich starań i to widać. Zachęcam do kontynuowania tych wielce wymagających prac – powiedział podczas narady mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz.

Wspólnoty proszą o pomoc

Trzydzieści trzy organizacje pozarządowe rejonu solecznickiego zwróciły się o pomoc finansową do samorządu solecznickiego. Na realizację własnych projektów społecznych wspólnoty proszą wyasygnować z budżetu rejonowego 77150 Euro. Kosztorysy przedstawionych projektów stanowią od 800 do 5000 Euro. Listę złożonych wniosków ma zatwierdzić Rada Samorządu Rejonu Solecznickiego.

Podium dla gości

W Centrum Kultury w Solecznikach, 17 marca br., odbył się turniej szachowy „Soleczniki Rapid 2025”, zorganizowany przez Wileński Klub Szachowy i Samorząd Rejonu Solecznickiego. W turnieju wzięło udział 34 zawodników, w tym 10 szachistów z rejonu solecznickiego: Ejszyszek, Solecznik, Białej Waki i Jaszun. Złoty medal wywalczył wilnianin Nikita Posaszkow, srebrny zawodniczka z Ukrainy Yaryna Ozhaiska, brąz – Darius Babrauskas (Mariampol).

Siatkarski finał w Solecznikach

18 marca tego roku w Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach odbyły się finałowe zawody w piłce siatkowej wśród dziewcząt, w ramach Igrzysk Szkolnych Rejonu Solecznickiego. W turnieju rejonowym wzięło udział 11 drużyn sportowych, z których czwórka zakwalifikowała się do wielkiego finału – ekipy Gimnazjum J. Śniadeckiego w Solecznikach, Gimnazjum Tysiąclecia Litwy w Solecznikach, Gimnazjum im. P.K. Brzostowskiego w Turgielach oraz E. Orzeszkowej w Białej Wace. Po wygraniu wszystkich meczów w finałowym turnieju, pierwsze miejsce zajęła drużyna Gimnazjum Tysiąclecia Litwy, drugie miejsce zajęła drużyna Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego, trzecie – drużyna Gimnazjum P. K. Brzostowskiego.

Solczanie liderem sezonu

Męska drużyna TG „Sokół”, w składzie Wiktor Friziel, Lukas Łakietzenko oraz Oleg Borowski, awansowała na pierwsze miejsce rozgrywek I ligi mistrzostw Litwy w tenisie stołowym. W siódmej rundzie krajowych zawodów, która odbyła się w Rietawie 15 marca solczanie pewnie pokonali rywali z Kielm i Kowna.

Piękna tradycja składania życzeń parom małżeńskim z okazji rocznic ślubu

Nie tylko miłość...

Samorząd Rejonu Solecznickiego od ponad 20 lat pielęgnuje tradycję składania życzeń parom z okazji złotych, diamentowych i innych rocznic ślubu.

„Zawsze pytamy jubilatów, jaka jest recepta na długie i szczęśliwe życie rodzinne. Odpowiedzi są różne, ale jednocześnie są bardzo podobne. Ludzie, którzy wiele przyżyli, mówią jednym głosem, że miłość to nie wszystko, ważna jest też wyrozumiałość, czułość, pracowitość

wiadywali się i nadal dowiadują się, kiedy ludzie zawarli związek małżeński, ile lat przeżyli razem, zwracają uwagę na wiek dzieci seniorów. Z biegiem lat informacji było coraz więcej, lecz nie była ona kompletna. Dlatego bardzo pomagają nam dzieci i krewni jubilatów, którzy nawet z zagranicy donoszą nam o święcie rodziców – opowiada Regina Sokołowicz, kierowniczka Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego. – A co

nica ślubu. Tak piękny jubileusz świętowali w 2015 roku Regina i Stanisław Wiercińscy ze wsi Tabaryszki (gmina Turgiele).

Jak mówi Galina Rogoża, zastępca kierownika Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia, zazwyczaj z życzeniami do jubilatów udaje się ktoś z kierownictwa samorządu, Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia i starosta gminy. Niektórzy małżonkowie chcą, aby składano im gratulacje podczas gminnych imprez.

i rozwój wewnętrzny, zrozumienie, troska o siebie nawzajem, silne więzi rodzinne, umiejętność porozumiewania się, wzajemny szacunek, umiejętność znajdowania kompromisu i podejmowania wspólnych decyzji, a także brania wspólnej odpowiedzialności, bycia dla siebie wsparciem. Najważniejsze jest, aby dwoje ludzi będąc razem czuli się spełnieni. Często nie potrafią nawet powiedzieć, jak udało im się zachować swoje małżeństwo, mimo że w ich życiu zdarzały się trudne chwile. Ale wówczas jubilat podkreślają, że przysięga przed Bogiem odgrywa istotną rolę: w zdrowiu i chorobie, w szczęściu i w trudnych chwilach... W takich przypadkach oczy mówią więcej niż słowa” – czytamy na stronie Samorządu Rejonu Solecznickiego.

– Ponad 20 lat temu nie wiedzieliśmy nawet, ilu takim parom będziemy mogli złożyć życzenia i czy ludzie będą chcieli je przyjmować. Informacji o jubileuszach pożycia małżeńskiego nie ma w żadnym rejestrze. Jednak naszym „rejestrzem” są starostwie i specjaliści w starostwach. Obcując z ludźmi do-

najważniejsze, chcemy pogratulować osobom, które przez wiele lat uczciwie pracowały, wychowywały dzieci w prawości, pielęgnowały wartości rodzinne i swoim przykładem umacniały naszą społeczność. Tacy ludzie są naszym bogactwem.

Trudno zliczyć, ilu parom złożono życzenia w ciągu ostatnich 20 lat. Czasem przedstawiciele samorządu składali gratulacje parze z okazji złotych godów, a dziesięć lat później udawali się już na jej diamentowy jubileusz. Na przykład, tak było w 2007 i 2017 roku we wsi Marcinkiszki, w gminie Dainowo, w domu Antoniny i Kazimierza Jacewiczów. Również dwa razy składano życzenia Danucie i Antoniemu Janowskiemu w 2010 i 2020 roku, Danucie i Józefowi Bowszysom – w roku 2013 i 2023.

Niezwykle rzadkie są żelazne gody – 65 lat pożycia małżeńskiego. W 2023 roku taki jubileusz świętowali Maria i Henryk Tomaszewscy ze wsi Sokoleńszczyzna (gmina Soleczniki), a w 2024 r. – Krystyna i Algirdas Utkiewiczowie z Solecznik.

Jeszcze większą rzadkością są brylantowe gody – to 75. rocz-

Decyzją Rady Samorządu Rejonu Solecznickiego małżonkom, którzy przeżyli wspólnie 50, 60 i więcej lat, przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości sześciu bazowych świadczeń socjalnych (BSI). Obecnie jubilat z rejonu solecznickiego otrzymują 420 euro (jedno BSI wynosi 70 euro). Kwota ta jest przelewana na konto bankowe jednego z małżonków, albo listonosz przynosi ją wraz z emeryturą.

W 2020 roku takie świadczenie wynosiło 236 euro, w 2021 roku – 240 euro, w 2022 roku – 276 euro, w 2023 roku – 294 euro, w 2024 roku – 330 euro, w 2025 roku – 420 euro.

Jak informuje samorząd, zdarzają się przypadki, że jubilat nie chcą przyjmować życzeń. Niezależnie od tego otrzymują oni jednorazowe świadczenie pieniężne z okazji rocznicy ślubu.

Jeśli posiadacie informacje o małżeństwach, świętujących gody złote, diamentowe lub inne, poinformujcie o tym starostów gmin rejonu solecznickiego według miejsca zamieszkania jubilatów.

Wydarzenie edukacyjno-poznawcze w Rudominie

„Wileńskie palmy – tradycja żywa w sztuce”

Tradycja wicia palm, które stały się symbolem Wileńszczyzny, przypomina o mądrości przeszłości, miłości do natury i sztuce tworzenia piękna z prostych rzeczy. Uważa się, że początki tradycji wicia palm wileńskich sięgają miejskich pochodów cechów rzemieślniczych, podczas których niesiono bukiety suszonych roślin i papierowych kwiatów.

Pierwsze palmy wileńskie były małe, a ich ozdoby proste – składały się z dwubarwnych traw. Z czasem wzory stały się bardziej skomplikowane, pojawiły się różnorodne formy palm wileńskich – bardzo piękne i ozdobne. W domach ozdabiano nimi wizerunki świętych. Rzemiosło wicia palm jest przekazywane z pokolenia na pokolenie, dzięki czemu przetrwało do dziś. Obecnie trwa intensywny proces wpisania palmy wileńskiej na Listę Niematerialnego Dziedzictwa UNESCO.

19 marca Centrum Kultury w Rudominie zaprosiło na wydarzenie edukacyjno-poznawcze „Wileńskie palmy – tradycja żywa w sztuce”. Wydarzenie to zostało zorganizowane w ramach projektu „Rudomino – Mała Stolica Kultury Litwy 2025”.

W pierwszej części spotka-

nia uczestnicy mieli okazję wysłuchać niezwykle interesującego wykładu o palmach wileńskich.

ale także osobistymi doświadczeniami na temat tego, jak tradycja wicia palm wielkanocnych

razek „Skąd pochodzi palma?”.

W drugiej części wydarzenia etnograficzny zespół palmiarzek

demonstracją wicia palm. Tuż po inscenizacji odbyły się warsztaty wicia tradycyjnych palm wileńskich.

Podczas warsztatów uczestnicy mieli okazję własnoręcznie stworzyć tradycyjną palmę wileńską. Zadanie to, wbrew pozorom, nie należało do łatwych. Uczestnicy poznali, z jakich ziół oraz kwiatów polnych i ogrodowych wite są tradycyjne wileńskie palmy oraz kiedy należy te rośliny zbierać, aby uzyskać odpowiednią kolorystykę. Uczyli się także, jak dobrać odpowiednie gałęzie, zioła i kwiaty oraz poznawali różne techniki wicia. Wspólna praca i wzajemna pomoc zaowocowały przepięknymi, oryginalnymi rękodzielami. Powstałe palmy uczestnicy mogli zabrać do domów, aby niosły one szczęście przez cały rok.

Wydarzenie było doskonałą okazją, by pokazać, że tradycje są żywe, pełne ciepła, historii i niezwykłego dziedzictwa artystycznego, które należy pielęgnować i zachować dla przyszłych pokoleń.

Organizatorem wydarzenia edukacyjno-poznawczego było Centrum Kultury w Rudominie.

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

Etnograficzny zespół palmiarzek „Cicha Nowinka” z Ciechanowiszek zaprezentował obrazek folklorystyczny pt. „Skąd pochodzi palma?”

Prelegentka – etnografka, autorka książki „Wileńskie palmy – żywa historia” i doświadczona palmiarka Janina Norkūnienė – podzieliła się nie tylko swoją wiedzą,

została zachowana i pielęgnowana w naszym regionie. Następnie etnograficzny zespół palmiarzek „Cicha Nowinka” z Ciechanowiszek zaprezentował krótki ob-

razek „Cicha Nowinka” ponownie wystąpił przed publicznością, prezentując inscenizację etnograficzną „Skąd pochodzi palma?”, w której śpiewy połączyły się z

Inspiracja do rozwijania pasji

(Dokończenie ze str. 1)

Tegoroczna edycja skupiła się na fascynującym temacie „Tajemnice podwodnego świata”, rzucając młodocianym inżynierom wyzwanie związane z eksploracją morskich głębin przy pomocy nowoczesnych technologii.

Trzy drużyny, jeden cel – zwycięstwo!

Rejon wileński na zawodach reprezentowały trzy drużyny:

„Twórcy Niemenczyna” – Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie

„Technorobot” – Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie

„MickBotika” – Gimnazjum w Mickunach.

Młodzi konstruktorzy w wieku od 10 do 16 lat mieli przed sobą nie lada wyzwanie. Programowali roboty, wykonywali skomplikowane misje oraz prezentowali innowacyjne rozwiązania inspirowane tajemnicami oceanów. Jednak zawody to nie tylko test technologicznych umiejętności – liczyła się również praca zespołowa, zdolność współpracy oraz sportowa postawa.

„Technorobot” na podium!

Ogromnym sukcesem zakończył się udział drużyny „Technorobot”, która zdobyła II miejsce w

kategorii innowacji! To prestiżowe wyróżnienie potwierdza, że młodzi pasjonaci technologii z Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie nie tylko posiadają imponujące umiejętności, ale również potrafią myśleć kreatywnie i szukać nowatorskich rozwiązań. Ich projekt wzbudził uznanie jury, udowadniając, że przyszłość technologii leży w rękach utalentowanych i ambitnych młodych ludzi. To grupa utalentowanych i ambitnych chłopców z klasy 6C (Mateusz, Damian, Fabian i Kiril), którzy z ogromnym zaangażowaniem rozwijają swoje umiejętności w budowie i programowaniu robotów.

Uczniowie składają serdeczne podziękowania swoim nauczycielom, którzy nieustannie ich wspierali, motywowali i dawali możliwość rozwijania się także podczas lekcji. Szczególne wyrazy wdzięczności kierują do nauczyciela informatyki Andrzeja Dziczkowskiego, który zawsze wierzył w ich potencjał i pomagał im osiągać kolejne sukcesy.

Nie tylko rywalizacja – moc inspiracji!

Uczestnicy festiwalu mieli również okazję podziwiać niezwykły pokaz dronów oraz odwiedzić inspirujące ekspozycje „Mokso Sala”, które pozwoliły im jeszcze głębiej zanurzyć się w świat nauki

i technologii. To wydarzenie nie tylko poszerzyło ich horyzonty, ale także zmotywowało do dalszego rozwijania swoich pasji.

Wspólna podróż, wspólne doświadczenia

Warto podkreślić, że udział w „Robotiadzie” nie byłby możliwy bez wsparcia Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, która pokryła koszty transportu. Dzięki temu wszystkie trzy drużyny mogły podróżować razem, dzielić się doświadczeniami i wspierać się nawzajem, co dodatkowo wzmocniło ducha zespołowości.

Gratulacje dla młodych inżynierów!

Drużyna „Technorobot” oraz pozostałe reprezentacje rejonu wileńskiego zasługują na ogromne uznanie. Ich sukcesy nie tylko pokazują, jak wielki potencjał drzemie w młodych umysłach, ale również inspirują kolejne pokolenia do rozwijania pasji w dziedzinie robotyki. Jesteśmy przekonani, że to dopiero początek ich wielkiej technologicznej przygody, a w przyszłości czekają ich kolejne triumfy – zarówno na Litwie, jak i poza jej granicami.

Brawo dla naszych młodych mistrzów technologii!

Krystyna Wolejko
Fot. Mariusz Tumas

Historia „Domu Moskwy” w Wilnie zmierza ku końcowi

Historia „Domu Moskwy” w Wilnie dobiega końca – już w przyszłym miesiącu ma być jasne, kiedy budynek zostanie wyburzony. W Rydze analogiczny „Dom Moskwy” sprawia więcej problemów.

Zarówno Litwa, jak i Łotwa uznały „Dom Moskiewski” za potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego. W zeszłym roku Łotysze zdecydowali się sprzedać budynek. W rezultacie Rosjanie wszczęli przeciwko Łotwie sprawę karną, zarzucając jej bezprawną konfiskatę rosyjskiego mienia. Rosja jest oburzona, że 2 mln euro uzyskane ze sprzedaży budynku Łotwa chce przekazać Ukrainie. Rosjanie deklarują, że ośrodek w Rydze należy do mieszkańców Moskwy. Grożą, że łotewscy urzędnicy odpowiedzialni za konfiskatę mienia zostaną postawieni przed sądem i umieszczeni na liście osób poszukiwanych.

Czy Rosjanie mogą podjąć podobne działania na Litwie? Jest to wątpliwe, gdyż Moskwa zainwestowała w centrum w Rydze około 7 milionów euro, natomiast jeśli chodzi o budynek w Wilnie, jest to własność prywatnej spółki.

W 2022 roku sąd przyznał Państwowej Inspekcji Planowania Przestrzennego i Budownictwa prawo do rozbiórki budynku, a na instytucję, która go wzniosła, nałożył karę w wysokości 300 euro za każdy dzień niestosowania się do postanowienia sądu. Rozbiórka miała zakończyć się do końca 2023 roku. Inspektorat budowlany ogłosił przetarg na rozbiórkę budynku. Ogłoszenie zwycięzcy zaplanowano na kwiecień. Wykonawca będzie musiał rozebrać budynek w ciągu trzech lat. Wszystkie prace mogą kosztować około 2 milionów euro.

Na podst. LNK

Cena złota pobiła kolejny rekord

W czwartek, 20 marca, cena złota gwałtownie wzrosła i pobiła kolejny rekord. Podczas popołudniowych notowań uncja trojańska (ok. 31,1 grama) podrożała o około 39 dolarów na londyńskiej giełdzie, osiągając rekordowe 2974 dolarów – donosi ELTA.

Ryzyko geopolityczne i zaostrzający się spór o cła zwiększyły popyt na złoto jako bezpieczną inwestycję.

Cena złota rośnie już od trzech dni handlowych, a ostatnio trend wzrostowy się wzmocnił.

Na podst. ELTA

Przed rokiem Polacy pokazali swą ogromną jedność i determinację w obronie swoich szkół

(Dokończenie ze str. 1)
placu Daukantasa, gdzie odbył się wiec. Uczestnicy przemarszu na krótko zatrzymali się też przy siedzibie rządu.

Manifestacja była wyrazem protestu przeciwko rozważanym przez resort oświaty zmianom w szkołach mniejszości narodowych, a także przeciw kontrowersyjnym zachowaniom wicemera Wilna względem szkół z nielitewskim językiem nauczania.

„Obronimy oświatę mniejszości narodowych na Litwie”, „Nie dla zastraszania i mobbingu nauczycieli”, „Ręce precz od oświa-

ty polskiej”. „Nie – nagonce na szkoły mniejszości narodowych”, „Język ojczysty gwarancją jakościowej wiedzy” – takie napisy widniały na transparentach i plakatach uczestników. Powiewały też flagi polskie, litewskie, Unii Europejskiej, a także Wileńszczyzny.

Choć Litwa już 25 lat temu, w 2000 roku, podpisała i ratyfikowała Ramową Konwencję o Ochronie Mniejszości Narodowych, która m.in. gwarantuje tradycyjnym mniejszościom narodowym w Europie prawo do własnych szkół, do tej pory Ministerstwo

Spraw Zagranicznych nie wykonuje zobowiązań wynikających z tej Konwencji.

„Chcemy zachowania szkół mniejszości narodowych, które były tu od wieków, przez całą niepodległość. Nie żądamy niczego wyjątkowego” – mówił z trybuny lider Związku Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski. Podkreślił także, że zarówno prawo litewskie, jak i międzynarodowe gwarantuje dzieciom mniejszości narodowych nauczanie w ich językach ojczystych. Władze nie mogą więc tego prawa ani ograniczać, ani tym bardziej odbierać.

Dla Polaków na Litwie walczących o zachowanie oświaty w języku ojczystym popłynęły słowa poparcia od rodaków z całego

świata. Do organizatorów skierowały listy takie organizacje polonijne jak Kongres Polonii Amerykańskiej, Rada Naczelna Polonii Australijskiej, Polskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Władysława Warneńczyka w Bułgarii, Konwent Polskich Organizacji w Niemczech, Rada Polonii Świata, Europejska Unia Wspólnot Polonijnych i in.

Podczas wiecu została odczytana także petycja, która została przekazana prezydentowi RL Gitanasowi Nasėdzie, przewodniczącej Sejmu RL Viktorii Čmilytė-Nielsen, premier Litwy Ingridzie Šimonytė, ministrowi oświaty, nauki i sportu Gintautasowi Jakštasiui, merowi Wilna Valdasowi Benkunskasowi.

Ubiegłoroczny przemarsz

i wiec w obronie tradycyjnego modelu szkoły polskiej na Litwie był wymiernym wynikiem konsekwentnej pracy i determinacji, który ostudził zapędy władz oświatowych w lituanizowaniu polskich szkół.

Z tej batalii polska mniejszość na Litwie wyszła zwycięsko, poczynając od rejonu solecznickiego, gdzie dzięki oddanej pracy mera i administracji zostały zachowane polskie gimnazja w Turgielach, Dziewieniskach i Butrymańcach. W rejonie wileńskim udało się zachować polskie szkoły w Jałówce, Gałgach, Zujunach i Jęczmieniskach, mimo prób mera Duchniewicza wprowadzenia w tych szkołach litewskich pionów i zamknięcia szkoły w Jęczmieniskach.

Fot. Wiktor Jusiel

W stolicy

Wilno kupi 145 autobusów elektrycznych

Spółka „Vilniaus viešasis transportas” ogłosiła przetarg publiczny na zakup 145 nowych autobusów elektrycznych. To krok ku temu, by do 2030 roku cały transport publiczny w Wilnie był zasilany energią elektryczną lub paliwami alternatywnymi.

Planowany jest zakup 145 nowych niskopodłogowych autobusów miejskich o napędzie elektrycznym. Warunki przetargu zakładają zakup autobusów o czterech różnych pojemnościach: 8-metrowe autobusy niskopodłogowe o małej pojemności, 10-metrowe autobusy niskopodłogowe o średniej pojemności, 12-metrowe autobusy niskopodłogowe dwuosiove oraz 18-metrowe autobusy przegubowe o trzech osiach.

Firma planuje stopniowo modernizować tabor autobusowy w zależności od otrzymanego finansowania. Łączna wartość zakupu 145 autobusów elektrycznych nie może przekroczyć 89,05 mln euro bez VAT (z usługami serwisowania – 97,23 mln euro). Pod-

pisanie umowy ze zwycięzcami przetargu planowane jest na trzeci kwartał tego roku. Planuje się, że nowe autobusy bezemisyjne zostaną oddane do użytku w latach 2026–2027.

Obecnie Wilno przygotowuje się do poważnych zmian w systemie transportu publicznego: ogłoszono największy w historii stolicy przetarg na usługi przewozu osób, którego celem jest zwiększenie dostępności i jakości usług transportowych. Od 1 lipca mają też wzrosnąć ceny biletów za prze-

jazd wileńskim transportem publicznym.

Wraz z odnową taboru autobusowego i trolejbusowego rozszerzona zostanie także siatka połączeń: zaplanowano 7 nowych tras, autobusy i trolejbusy na 44 liniach będą kursować częściej, a 46 linii zostanie skoregowanych. Zakłada się, że transport publiczny będzie kursować co 6–10 minut w centrum miasta oraz do 15 minut poza centrum. Również o 30 proc. ma wzrosnąć liczba środków komunikacji miejskiej.

Podwórka przy blokach mieszkalnych będą bardziej zadbane

Stołeczny samorząd kontynuuje zagospodarowywanie podwórek przy blokach mieszkalnych. W tym roku planuje się w nich urządzić 66 nowych parkingów o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych na 1 600 miejsc postojowych.

Oprócz tego w podwórkach będą remontowane chodniki, asfaltowane nawierzchnie, wymieniane krawężniki oraz urządzane nowe stojaki na rowery.

W ubiegłym roku w Wilnie urządzono 46 parkingów o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych na ok. 340 miejsc postojowych.

Urządzenie parkingów o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych to prosty, ale skuteczny

sposób na dostosowanie podwórek do obecnych potrzeb mieszkańców.

Nawierzchnie z betonowych płyt ażurowych nie tylko wyglądają schludnie, umożliwiają też odprowadzanie wody opadowej do gruntu, a tym samym zmniejszają ryzyko podtopień i zanieczyszczenia środowiska.

Lista planowanych parkingów podana jest na zaktualizowanej stronie projektu tvarkingosaikstiles.vilnius.lt. Interaktywna mapa zawiera funkcje umożliwiające m. in. zapoznanie się z granicami działek, przebiegiem prac i terminem ich wykonania. Wszystkie prace są wizualnie przedstawione na diagramach na stronie internetowej.

Projekty parkingów o nawierzchni z ażurowych płyt betonowych po raz pierwszy zostały publicznie zaprezentowane we wrześniu i październiku 2024 roku, natomiast w lutym i marcu – przed rozpoczęciem robót – zorganizowano dodatkowe spotkania z mieszkańcami. W ich trakcie specjaliści ds. infrastruktury stołecznego samorządu wspólnie z autorami projektu zaprezentowali zaktualizowane rozwiązania, odpowiedzieli na pytania mieszkańców dotyczące planowanych prac.

W tym roku odbyło się już osiem takich spotkań, a do końca marca zaplanowano kolejne trzy, podczas których omówione zostaną plany urządzenia takich parkingów w Lazdynai, na Wilczej Łapie, Nowym Mieście oraz innych dzielnicach Wilna. Miejsca i czas spotkań można znaleźć na stronie internetowej projektu.

Wszystkie 66 parkingów zostały już zaprojektowane. W najbliższym czasie zostaną wydane pozwolenia na budowę.

Gdy tylko zostaną zatwierdzone konkretne daty rozpoczęcia i zakończenia robót, podane zostaną na stronie internetowej projektu przy każdym z parkingów. O rozpoczęciu robót poinformują dodatkowo również starostwa i wykonawcy.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Które prezenty podlegają opodatkowaniu?

Wiele osób może nie zdawać sobie sprawy, że prezenty finansowe lub inne drogie prezenty podlegają na Litwie opodatkowaniu. A więc obdarowani muszą zapłacić odpowiednie podatki do Państwowej Inspekcji Podatkowej. Z obowiązku podatkowego zwolnione są jednak osoby otrzymujące prezenty od członków rodziny. Podlegają opodatkowaniu natomiast prezenty otrzymane od osób nieznanymi o wartości ponad 2,5 tys. euro.

Dyrektor Departamentu Prawa Państwowej Inspekcji Podatkowej Rasa Virvilienė ostrzega, że sprezentowane pieniądze mogą podlegać opodatkowaniu.

„Jeżeli osoba otrzymuje prezenty od innej osoby, która nie jest członkiem najbliższej rodziny, nie od małżonka, dzieci, rodziców, rodzeństwa, wnuków czy dziadków i wartość tych prezentów przekracza 2 500 euro rocznie, wówczas wartość prezentów przekraczających tę kwotę podlega opodatkowaniu 15-procentową stawką podatku dochodowego. Takie opodatkowanie ma zastosowanie, gdy kwota prezentów wraz z innymi rocznymi dochodami nie pochodzącymi ze stosunku pracy lub stosunków odpowiadających ich istocie nie przekracza sumy 120 średnich wynagrodzeń (w 2022 r. – 180 492 euro; w 2023 r. – 202 188 euro)” – podaje przedstawicielka Państwowej Inspekcji Podatkowej.

Jak podkreśla, w przypadku gdy kwota prezentów i innych dochodów niezwiązanych ze stosunkiem pracy przekracza 120 średnich wynagrodzeń, wówczas względem nadwyżki stosuje się stawkę podatku dochodowego w wysokości 20 procent. Na przykład, jeżeli osoba otrzymała w prezencie 5 tys. euro, będzie musiała zapłacić do Państwowej Inspekcji Podatkowej 750 euro podatku.

Tymczasem banki podają, że nie opodatkowują pieniędzy mieszkańców, ostrzegły ich jednak, by prawidłowo podawali cel przelewu, w przeciwnym bowiem razie, jak twierdzą, nie zezwolą na przelew.

Jak podkreślają, przelew pieniężny jest oficjalnym dokumentem, radzą więc klientom, by dokładne i jasno podawali w tytule przelewu jego cel.

Planowany jest remont mostu Liubarto

Wilno przygotowuje się do realizacji ważnego projektu infrastrukturalnego – remontu mostu Liubarto. Prace remontowe jeszcze w tym roku rozpocznie spółka „Gevalda”.

Stojący na Zwierzyńcu most nie był remontowany od 1987 roku, gdy został wybudowany, jedynie przed 10 laty przeprowadzono jego remont kosmetyczny. Remont kapitalny obejmie remont jezdni, chodników, poręczy i schodów. Oprócz tego w ramach remontu powłoką ochronną pokryte zostaną konstrukcje metalowe, wykonana zostanie hydroizolacja, ustawione będą nowe słupy oświetleniowe i bariery drogowe.

Podczas trwania remontu zaplanowano również zmianę organizacji ruchu. Obecnie most przez Wilię nie jest wygodny i bezpieczny dla pieszych i rowerzystów, a jego nawierzchnia nie jest odpowiednia dla osób niepełnosprawnych.

W celu poprawy warunków poruszania się pieszych i rowerzystów planowane jest poszerzenie chodnika wszędzie tam, gdzie jest to możliwe oraz ułożenia chodnika w tych miejscach mostu, gdzie obecnie nie ma przejścia. Rozwiązania te pozwolą pieszym i użytkownikom urządzeń mikromobilności zejść na poziom ulicy bez konieczności korzystania ze schodów, co jest szczególnie ważne dla osób niepełnosprawnych, matek z wózkami dziecięcymi i rowerzystów.

Z tego powodu rozważana jest możliwość rezygnacji z mało używanego pasa jezdni w kierunku Zwierzyńca. Obecnie jadąc od strony Nowego Miasta samochody wjeżdżają na most jedym pasem ruchu, który na moście rozgałęzia się na dwa. Realizacja planowanego rozwiązania pozostawiłaby tylko jeden pas w tym kierunku, a pozostała przestrzeń zostałaby wykorzystana pod chodnik dla pieszych.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 27 marca	Piątek 28 marca	Sobota 29 marca	Niedziela 30 marca	Poniedziałek 31 marca	Wtorek 1 kwietnia	Środa 2 kwietnia
8°C	12°C	13°C	11°C	11°C	10°C	9°C
3°C	3°C	3°C	5°C	6°C	5°C	5°C
Księżyc:	 OSTATNIA KWADRA	 NÓW	 1 KWADRA	 PEŁNIA		

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 27 marca

Międzynarodowy Dzień Teatru
Słońce: wsch. – 6.03, zach. – 18.46
Długość dnia – 12 godz. 43 min.
Ernesta, Lidii, Ludwika, Ruperta

Piątek, 28 marca

Słońce: wsch. – 6.00, zach. – 18.48
Długość dnia – 12 godz. 47 min.
Jana, Joanny, Krzesisława, Renaty

Sobota, 29 marca

Dzień Wstąpienia Litwy do NATO
Słońce: wsch. – 5.58, zach. – 18.49
Długość dnia – 12 godz. 51 min.
Eustachego, Stefana, Wiktoryny

Niedziela, 30 marca

Zmiana czasu na letni
Słońce: wsch. – 6.55, zach. – 19.51
Długość dnia – 12 godz. 56 min.

Amadeusza, Amelii, Anieli, Dobromira, Jana, Leonarda, Ludwika

Poniedziałek, 31 marca

Słońce: wsch. – 6.53, zach. – 19.53
Długość dnia – 13 godz. 00 min.
Balbiny, Beniamina, Gwidona, Kornelii

Wtorek, 1 kwietnia

Pirma Aprilis
Słońce: wsch. – 6.50, zach. – 19.55
Długość dnia – 13 godz. 05 min.
Grażyny, Hugona, Ludwika, Tomasz, Zbigniewa

Środa, 2 kwietnia

Światowy Dzień Książki dla Dzieci
Słońce: wsch. – 6.48, zach. – 19.57
Długość dnia – 13 godz. 09 min.
Franciszka, Leopolda, Wiktora

27 MARCA

1822 – urodził się Henri Burger, francuski pisarz (*Sceny z życia cyganerii*) (zm. 1861).

1942 – urodził się Michael York-Johnson, brytyjski aktor (*Ucieczka Logana, d'Artagnan z Trzej muszkieterowie* (1973)).

28 MARCA

1472 – urodził się Fra Bartolomeo (właśc. Bartolommeo di Paglia del Fattorino, znany także Baccio della Porta), włoski malarz Renesansu, dominikanin (zm. 1517).

1772 – do Dukszt (k. Mejszagoly) przybyli pierwsi zakonnicy-pijarze.

1942 – urodził się Michael Cormac Newell, brytyjski reżyser (*Cztery wesela i pogrzeb*).
– brytyjskie RAF dokonały pierwszego nalotu dywanowego na miasta w Niemczech. W Lubee zginęło 320 osób a 1044 budynki zostały zniszczone lub uszkodzone.
– została utworzona Gwardia Ludowa, organizacja zbrojna PPR (decyzja antydatowana na 6 I); od 1944 – Armia Ludowa).

29 MARCA

1823 – zmarł Maciej Każyński, śpiewak, aktor, w l. 1805-1816 kierownik teatru wileńskiego (ur. 1767). Pochowany na Cmentarzu Bernardyńskim.

30 MARCA

1853 – w oknie wystawowym apteki „Pod Złotą Gwiazdą” we Lwowie zapłonęła pierwsza na świecie lampa naftowa (destylat ropy naftowej) – konstrukcja blacharza

Adama Bratkowskiego, wynalazek Ignacego Łukasiewicza i Jana Zeha.

31 MARCA

1923 – w Nowym Jorku (Audubon Ballroom) zakończył się I. maraton taneczny, zwyciężyła Alma Cummings – przetańczyła 27 h.

1993 – rozpoczął nadawanie kanał satelitarny TVP Polonia.

1 KWIEŃNIA

1572 – geowicie morscy zdobyli twierdzę Brielle u ujścia Mozy – początek wojny wyzwoleńczej Niderlandów przeciwko Hiszpanom.

1902 – urodził się w Petersburgu Józef Mackiewicz, wileński dziennikarz i publicysta, współpracownik „Słowa”, w 1939 redaktor „Gazety Codziennej”, autor powieści antykomunistycznych (zm. 1985).

1922 – zmarł na wygnaniu na Maderze (Portugalia) Karol I Habsburg-Lotaryński (Karl Franz Josef Ludwig Hubert Georg Maria von Habsburg-Lothringen), błogosławiony (od 2004), ostatni cesarz Austro-Węgier (1916-1918), ostatni król Czech, Węgier (ur. 1887).

2 KWIEŃNIA

1922 – zmarł Hermann Rorschach, szwajcarski psychiatra i psychoanalityk, twórca testu plam atramentowych (ur. 1884).

1942 – urodził się Jerzy Karpowicz, wileński fotografik, kronikarz życia Polaków Wileńszczyzny.

1997 – Zgromadzenie Narodowe uchwaliło Konstytucję RP.

WI. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Polski serial cieszy się ogromną popularnością. Twórcy zapowiedzieli drugi sezon

Koncern Warner Bros. Discovery zamówił drugi sezon serialowego hitu platformy streamingowej Max – „Przesmyk”. Ta oryginalna polska produkcja z Leną Górą, Bartłomiejem Topą, Andrzejem Konopką i Karolem Pochećem w rolach głównych cieszy się dużą popularnością wśród widzów, stąd szybka informacja o jej kontynuacji nie dziwi.

O kontynuacji „Przesmyku” poinformowała odpowiedzialna za ofertę programową polskiego oddziału WBD, Dorota Eberhardt w rozmowie z portalem Deadline. Scenariusz kontynuacji serialu jest już w trakcie pisania. Według szacunków WBD, „Przesmyk” jest drugim najchętniej oglądanym na platformie Max serialem w Europie w tym roku, a wyprzedza go jedynie trzeci sezon „Białego Lotosu”.

Podejmujący tematykę niestabilnej sytuacji politycznej w Europie, „Przesmyk”, którego akcja rozgrywa się wiosną 2021 roku, opowiada historię polskiej szpieg Ewy Oginię (Góra), która po osobistej tragedii planuje odejść ze służby i rozpocząć zwykłe

życie z dala od pracy wywiadowczej. Życie szybko weryfikuje te plany, gdy jej mąż (Pocheć) znika bez śladu. Serial wyreżyserował Jan P. Matuszyński. Pierwszy sezon zadebiutował na Maksie 31 stycznia.

„Przesmyk” cieszy się też popularnością wśród amerykańskich widzów platformy Max, zbierając tam dobre recenzje. Jest najchętniej oglądanym w Stanach europejskim serialem od czasu hiszpańskich „30 srebrników”. W tym roku wśród najpopularniejszych na świecie seriali nieanglojęzycznych Maksa lepiej wypada tylko hiszpańska telenowela „Scars of Beauty” („Blizny piękna”).

– „Przesmyk” jest idealnym przykładem na możliwości platformy Max w zakresie tworzenia wysokich jakościowo treści w każdym języku i dla każdego rynku, które są jednocześnie popularne na całym świecie. Po niesamowitym sukcesie pierwszego sezonu, jesteśmy pewni, że fani będą podekscytowani informacją o drugim sezonie tego serialu. Niezależnie od tego, czy chodzi o kryminał, thriller, czy produkcję kostiumową, zawsze chcemy mieć pewność, że opowiadana historia trafi do widzów i odniesie się do ich lęków i emocji – mówi Eberhardt.

PAP

ŚMIECH NA ZDROWIE

Rozmawiają dwie koleżanki:
– Czy lekarstwo, które dałam Ci przed tygodniem przydało się?

– Tak, jest nadzwyczajne. Wątroba mnie już nie boli, syn przestał kaszleć, mąż nie ma reumatyzmu, dziadkowi przeszło lumbago, ale najbardziej jestem zadowolona z tego, że wspaniale wyczyściłam nim srebrne sztucce.

Na przejściu granicznym celnik mówi do turysty:

– Proszę otworzyć walizkę.
– Ale ja nie mam walizki!
– Nic na to nie poradzę, przepis to przepis!

– Ja się pytam, kiedy mi wypłacicie odszkodowanie?

– To zależy w czym pan chce je dostać. W dolarach czy w złotych?
– A co to ma za znaczenie?
– Bo jak w dolarach, to nie dostaniesz pan ani centa, a jak w złotych, to ani grosza.

– To straszne, czym dzisiaj zajmują się lekarze! – mówi dyrektor wydziału pewnego urzędu do burmistrza.

– Wyobraź sobie, że dziś rano księgową zwolniła się u mnie, żeby

pójść do przychodni, a wróciła z nową fryzurą.

Szef do pracowników:
– Nie chcę żadnych przytakiwaczy dookoła siebie. Niech każdy pracownik mówi mi to co myśli, nawet jeśli ma go to kosztować utratę pracy!

– Co to może być, trzeci dzień nie chce mi się robić?!
– Pewnie środa.

Facet na rowerze objuczony workami staje przed celnikiem. Celnik pyta:

– Co pan przewozi?
– Piasek – odpowiada facet.
Po sprawdzeniu okazało się, że rzeczywiście facet przewozi piasek. I tak było wielokrotnie. Za dwudziestym razem celnik zwraca się do faceta:
– Wiem, że pan coś przemycy. Przepuścimy pana, ale niech pan powie, co to jest?
Na to facet:
– Rowery.

Facet wchodzi do urzędu i pyta się sekretarki:

– Naczelnik przyjmuje?
– Nie odmawia...

– Tato, czy ja jestem adoptowany?
– Synek, co ty?! Myślisz, że bym cię wybrał?!

Sąsiadka do sąsiadki:
– Ty to masz mądrego męża. On chyba wszystko wie.
– Wszystko wie? Kochana! On się nawet nie domyśla!

Pyta się jedna koleżanka drugiej.
– W sumie to ilu ty miałaś mężów?
– Ale swoich czy ogólnie?

– Janie, czy nasz telewizor ma metalowe drzwiczki? – pyta hrabia.
– Nie, jasnie panie – odrzekł Jan.
– O cholera, przez całą noc gapiełem się w kominek.

